

NAAR HET SCHIJNT STAAT ALLES SCHEEF AAN DE VUB!

ALLES?

De Moeial

Tweewekelijks gratis dingies voor VUB-dinges. Van 2 tot 15 november 87.

Inhoud:

- 1
S.O.S. Nieuwelaan! Waarom u voortaan met een helm op langs het studentenhome moet lopen.
- 2
Geen huisdieren op kot! Emmerechts wordt zot en wil alle dwergkonijntjes in de pot. Fons de Spons, Zijn Waardebon en een Artikel over Kampus.
- 3
Zelfstudiecentrum oftewel murtneecidutsflez. Gewoon. De vredesbetoging.
- 4 en 5
Lieve Joris, Kuifje is in Afrika. Groetjes aan de hele familie. Zipsje.
- 6
Uit in Bruxelles, die scoone steede. Kindermishandeling.
- 7
Agenda + Berichtjes, dus... opgepast!
- 8
Leve Karla!
Karla kent onze Karma!
Karla, c'est par là!!!

De verantwoordelijke uitgever en de algemeen koördinator van De Moeial wensen bij deze te melden dat bovenstaande inhoudstafel samengesteld werd door enkele snode figuren, die tamelijk gefrustreerd zijn. Indien u een gefrankeerde en naar uzelf gerichte omslag opstuurt, krijgt u hun naam, adres en leeftijd. Al mag dit bijzonder onsolidair overkomen. Woeha. PP & DPV.

De Moeial.

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel, ism VO, BSG en de Dienst Kultuur.

Adres: De Moeial,
Pleinlaan 2-gebouw Y
1050 Brussel
Tel: 02/641 23 38

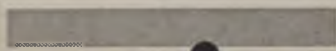
Verantwoordelijk uitgever:
Peter Perceval
Lange Bremstraat 96/6
2060 Merksem.

Medewerkers: Peter Perceval, Dirk Peter Volckaerts, An Vrankx, Dag Thielens, Saskia Schoofs, Michel Distelmans, Luc Van Overberghe, Nathalie Dyck, Stefan Roumen, Bert Mosselmans, en Ernest Mathijs.

Abonnementen: 150,- voor 1 jaar (15 nummers). Steunabonnement: 500,- te storten op rek.nr. 001-1386975-48 van De Moeial. Met duidelijke vermelding van naam en adres.

De Scheve Vesting

Men zou voor minder panikeren: eind september raakte bekend dat de studentenhomes op de nieuwelaan langzaam maar zeker wegzakken in het Etterbeekse moeras naast de spoorweg. Over de scheve toren van de nieuwelaan werd vanaf dan in -en buiten de wandelgangen van de VUB een eind weggeroddeld. Hoog tijd om klaarheid te brengen dus.

Mensen die dit jaar op de wachtlijst voor de VUB-studentenkoten terecht gekomen waren zullen gemerkt hebben dat het nogal wat voeten in de aarde had voor die lijsten serieus evolueerden. De oorzaak daarvoor was tweeledig. Ten eerste waren er dit jaar veel meer aanvragen voor de VUB-kot dan andere jaren. Deze unief is namelijk stiltejesaan uit haar voegen aan het barsten, letterlijk en figuurlijk. De lijst was dan ook veel langer en de toewijzingen op zich bleken moeilijker te verlopen. Kwatongen beweerden dat Rektor Locuffier, net zoals alle andere rektoren vorige jaren, geprobeerd had een aantal koten toe te wijzen aan de vrienden van het vrij onderzoek via het rektorat en dat Diensthoofd van de huisvesting Willy Emmerechts dat nu zo moe was dat hij de lijsten gewoon geblokkeerd had, maar daar zijn het kwatongen voor uiteraard. Want de grootste stok in het wiel van de huisvesting bleek zich op de hoogste verdiepingen van het studentenhome op de Nieuwelaan te bevinden. Daar waren in twee koten zulke jepen van barsten zichtbaar geworden dat men het onverantwoord achtte daar nog mensen in te zetten. Om zeker te spelen wachtte men controle van de gemeente Etterbeek af die er op moet toezien dat op haar grondgebied geen onbewoonbare dingen verhuurd worden. Het verdikt was duidelijk: njet! De twee koten waren niet bewoonbaar.

hoezo onbewoonbaar?

Na grondig onderzoek was men immers tot de vaststelling gekomen dat een deel van de nieuwelaan-blok aan het wegzakken was. Het aardige prefab-ding werd namelijk opgetrokken in 3 delen. Een linkervleugel, een middenstuk en een rechtere vleugel werden bij de bouw geassembleerd tot 1 blok. De twee zijstukken nu, steunen a.h.w. permanent op het middenstuk. Dat is voor de fundering van dat middenstuk net iets teveel gevraagd en die laat het dan ook glorieus afweten: het middenstuk zakt gestadig weg in de Etterbeekse moerasgrond. U moet daarbij wel weten dat eigenlijk heel Brussel op moerasgrond gebouwd is en dat daar bij de bouw van een nieuw pand speciaal rekening mee gehouden

wordt voor de konstruktie van de fundering. Maar als een fundering 1 gebouw moet dragen, dan draagt het er ook maar één. Bovendien ligt het gebouw naast de spoorweg wat ervoor zorgt dat het werkelijk voelbaar trilt als er een internationale exprestrein voorbijkomt. Ook dat draagt bij tot het wegzakken van de 700 studenten, al zijn zij niet de enigen die last hebben van dat trillen. Mensen die op de Kroonlaan wonen, aan de andere kant van de spoorweg, getuigen mij onlangs dat bij het voorbijrijden van een trein hun appartement heen en weer schuift als zaten ze in volle zee.

La commune

Enter: Monsieur Defosset, parlementslid, honorabel burgemeester van Etterbeek en rabiaat Vlamingenhatier. De VUB-kampus in Etterbeek is van in het begin een doorn in het oog geweest van de franstalige gemeenschap in Brussel. Dat was trouwens één van de redenen waarom destijds beslist werd die pregies hier neer te poten en niet in Jette bijvoorbeeld. Stel u in 's mans plaats. Als franstalig burgemeester wordt hij in zijn gemeente gekonfronteerd met een hele kolonie nederlandsstalige studenten, niet alleen die van de Nieuwelaan, waaraan hij weinig of geen taksgelden verdient, die niet voor hem kunnen stemmen en die als het een beetje tegenzit zich na hun studies blijvend in Etterbeek zouden kunnen vestigen waardoor ze als vanzelfsprekend tegen hem zullen stemmen. Geef toe, je zou voor minder. Het zou trouwens niet de eerste keer zijn dat de VUB het aan de stok krijgt met de gemeente Etterbeek. Ook de gebouwen over de unief aan de triomflaan werden tot krot verklaard door de gemeente doch desalniettemin door de VUB verder verhuurd na een opknappertje. Nog een staaltje van de moeilijke verhouding met de gemeente is het proces dat gevoerd werd of wordt door het gemeentebestuur tegen de VUB in verband met de aankoop van de oude rijkswachtgebouwen aan de chasse. Dat terwijl de VUB die ruimte dringend

nodig heeft om zijn huisvesting uit te bouwen.... Reden genoeg om aan te nemen dus dat de gemeente gewoon een stok zoekt om de VUB-studenten mee te slagen en die nu in de 2 koten aan de nieuwelaan vindt. Want nu zijn het slechts die twee, maar wanneer zal het hele blok eraan geloven?

En dan?

Stel dat de gemeente geen toelating verleent om het ding te bewonen. Een gevolg daarvan is dat de VUB en meer bepaald de dienst Huisvesting het ding op eigen verantwoordelijkheid zou verhuuren. Het zou voor deze unief een kleine ramp betekenen moest de hele Nieuwelaan-blok onbeschikbaar geraken. Dat betekent 700 kamers minder, het ontstaan van een nog groter huisvestingsprobleem dan er nu al is. Want iedereen weet dat de mensen die op VUB-koten zitten daar niet zijn omdat het geld dat men in Elsene en Etterbeek voor privé-koten vraagt zomaar te schijten hebben. De flitsende fikkers die modeshows organiseren en met een vette BMW rondrijden als uitzondering niet te na gesproken zit de Nieuwelaan-blok vol mensen die het broodnodig hebben! De vraag is echter of men een kleine ramp als deze kan laten opwegen tegen de iets grotere ramp wanneer de middenblok het begeeft en instort, het gevaar is naar verluidt reëel. Allemaal dingen waar diensthoofd Emmerechts al wel grijs haar van gekregen zal hebben, goed wetend dat meer dan 1 hogergeplaatste zijn hoofd wil en dat hij ze bij deze daartoe een open kans geeft. Tenslotte moet afgewacht worden of de verzekering *Royale Belge* die Nieuwelaan-blok nog wel zal willen verzekeren. Voor schade aan kot en inboedel werd met deze verzekering door de VUB wel een kontrakt voorzien voor een premie van plus minus 80.000 ballen, maar als de gemeente geen toelating aflevert is het de vraag of de experts van de verzekering het risico nog zullen willen lopen. En vooral: aan welke prijs?

De Scheve Vesting

Helemaal gortig zeg...

Nu is de Nieuwelaan niet het enige VUB-gebouw dat aan het wegzakken is. Ook de mastodonten van deze kampus, gebouwen f en g, zakken naar verluidt langzaam weg in het oefenplein. De oorzaak hier is echter dat de grond onder het oefenplein vol gangen zit van een zandgroeve die er vroeger geweest is. Men weet echter niet waar en hoe die gangen precies lopen. Bij toeval heeft men ze bij de bouw van het

ULB-gebouw voor wetenschappen ontdekt. Toen bleken namelijk tonnen beton te verdwijnen in een mysterieus zwart gat in de funderingsput. Tot op een dag een betonwagen in het zwarte gat zakte had men geen benul van wat er daaronder nu precies was. De ingangen bevonden en bevinden zich nochtans onder de spoorwegbrug aan het kerkhof van Elsene. Niemand kent er de weg. U bent gewaarschuwd.

Tot slot zou men geneigd zijn de schuldigen na te wijzen met het vingertje. Het probleem is echter dat dit niet zo makkelijk is hier. Gewagen van toch wel zeer roekeloze constructiefouten is hier zeker op zijn plaats. Alleen: wie is daar verantwoordelijk voor? U moet weten dat

de VUB na veel politiek en ander getouwtrek gebouwd werd door verschillende architecten en dat het daarom is dat deze kampus zo'n enorm onesthetische aanblik geeft. Daarbij zal u ook wel gemerkt hebben dat gebouwen a, e en anderen op deze kampus ontbreken. Wel dat is omdat er geen plaats meer voor was, daarom zitten we ook met die loopbrug tussen b-c en f-g. Ook de vaste VUB-architect Vandermeeren heeft naar verluidt herhaald gewaarschuwd voor de gebreken aan de constructies die men o.a. op de nieuwelaan gebouwd heeft. Maar volgend jaar gaat de brave man op pensioen en heeft hij zijn memoires aangekondigd, wij zorgen ervoor dat u daarvan hoort. Als de VUB-gebouwen het tot dan uithouden tenminste.

IL CATTIVO

kattengejank

.Terwijl heel het VUB-patrimonium stilletjesaan aan het instorten is, lijkt het misschien wat cynisch om over het kattenprobleem van de dienst huisvesting uit te wijden. U zou echter enkele maanden geleden eens op de kampus moeten gewoond hebben. Wanstaltige keelgeluiden, afkomstig van even wanstaltig mismaakte katten (inteel weetuwel) zouden dag en nacht uw deel zijn geweest. Huisvestingboss Willy Emmerechts -die géén kot op de kampus betreft evenwel, hetgeen de meesten onder ons denken- kon zoveel dierleed niet langer aan en besloot de arme beestjes uit te roeien. Uitroeien?! Aan een Vrije Universiteit? We verzochten Dhr. Emmerechts om tekst & uitleg. Hij wist ons te verzekeren dat onze muizejagertjes niet in handen waren gevallen van Etienne Vandevelden, diensthoofd restaurant, maar dat ze een veilig onderkomen zouden krijgen in een asiël. Hazo.

Deze zomer had de VUB te kampen met een kattenplaag. Een 80-tal poesjes zorgden voor de nodige ziektes, ongedierte en klachten. Ze zaten overal: in ventilatiebuizen onder de koten, tussen elektriciteitskabels, in de bedden en zelfs op onze eigen redaktie. Kortom, een ware invasie! Dienst Huisvesting besloot om de katten naar Veeweyde te sturen. Maar de voor dat doel gezette kattevallen weigerden op een of andere manier dienst. Bovendien kreeg men de katten met geen stokken de metrostellen naar desbetreffende plek in. Het gevolg was dat Veeweyde slechts drie VUB-katten ontving. Daarop schakelde men over op een andere tactiek. De katten werden nu gevangen door twee dames op leeftijd, die zelf een asiël uitbaten. Hiervoor gingen ze als volgt te werk: ze probeerden op vertrouwelijke voet te komen met de beestjes door ze te voederen en daarna werden ze gewoon meegenomen. Sommigen zouden zelfs gedrogeerd zijn met slaappillen, ook katten willen wel eens wat. Hoe dan ook, de kattenpopulatie werd gehalveerd.

Om een muizenplaag te voorkomen mogen een aantal katten blijven, op voorwaarde dat ze gesteriliseerd en ingeënt worden. Het adres van een dierenarts is te bekomen op Dienst Huisvesting. U kunt natuurlijk ook met uw knuffeldiertje naar de school voor dierenartsen te Anderlecht trekken. Bovendien wil men alle dieren, dus ook konijnen, hamsters, slangen, centraal-afrikaanse gorilla's, enz., registreren zodat iedereen weet waar ze thuishoren. Veeweyde zal geregeld de kampus komen inspecteren op het aantal dieren en hun toestand.

Studenten die tot nu toe huisdieren op hun koten hielden zijn hiermee dus gewaarschuwd. De goudvissen, schoothondjes en teddyberen die hen trouw door de examens hielpen moeten aan de bovenvermelde voorwaarden voldoen of de studenten zullen hun "blokkeesten" moeten missen.

BMM, HV, EM & PASCALE.

wat ruist er door het... weet ik veel?

kampus komkommercieel

Beste Moelallers, sinds enkele weken wordt er in ons universiteitswereldje een nieuw verschijnsel waargenomen. Dit nieuwe verschijnsel draagt de toepasselijke naam 'Kampus', een gloednieuw maandblad voor en door studenten. Nu zou dit blad vanaf volgende maand 50 fr. gaan kosten, wat een billijke prijs is voor 64 pagina's, de kaft niet inbegrepen, met prachtige kleurenfoto's van koffie, sigaretten en rode auto's. Wat hebben we toch genoten van het koppeltje dat op pag. 27 samen in een bootje zit te geilen op een doosje lucifers, om nog maar te zwijgen van het andere koppeltje op pag. 44, dat zich aan zee verlustigt aan een overheerlijk diner van een bepaald merk diepvriesproducten. We zullen eerst, voordat we verdergaan, eens even doorlichten of dit 'nieuwe' blad wel zo nieuw is als het er uitziet. Zoals u wel gemerkt zult hebben staat er in 'Kampus' ook een wedstrijd, waarin de vraag werd gesteld wie de franstalige broer van het blad is. Zonder enige twijfel is dit het blad 'Univers-Cité'. Eigenlijk had men beter gevraagd

wie het nederlandstalige broertje van 'Univers-Cité' is. En aangezien we uit betrouwbare bron vernomen hebben dat de verantwoordelijke uitgever ook al dezelfde is, blijkt het hier eerder om een nederlandstalige kloon van 'Univers-Cité' te gaan. En horen wij de medewerkers zelf niet jammeren dat zij onder de kommunautaire sloef liggen? Alhoewel de zee een belangrijke plaats inneemt in 'Kampus' -zie ook de Shell-reclame op pag. 51- kunnen we moeilijk spreken van een zee aan informatie. Om een reportage te vinden moesten we eerst bladeren tot op pag. 12, waar er iets stond over één of andere opleiding van Pers- en Communicatiewetenschappen in de mis. Maar wat bleek toen we het artikel lazen? Het ging helemaal niet over pastoors, integendeel zelfs, er bleek iets te haperen, ja zelfs iets 'mis' te zijn met de titel, waardoor niet alleen de bedoelde opleiding, maar ook onze eerste indruk m.b.t. het professionele imago van dit blad, een beetje de mist inging. Laat één ding echter duidelijk zijn: het is

echt niet onze bedoeling dit gegeven paard in de bek te zien, want er kunnen toch ook wel een aantal positieve zaken opgemerkt worden ten gunste van deze poging een studentenblad samen te stellen. De poging op zichzelf is al lovenswaardig. Tenslotte hebben niet alle studenten de moed om zulk een netelige onderneming als een nieuw studentenblad aan te vatten. Zo is de reportage over de toestanden in Beiroet wel het lezen waard, hoewel de tekst bij de foto op pag. 36 niet te pruimen is. We zullen verder maar zwijgen over het enorme aantal drukfouten, in de hoop en de veronderstelling dat dit alles niet met opzet geschied is, anders zouden we nog gaan denken dat er dankzij de politie in Beiroet nog iets te beleven valt. Het interview met praeses Eddy Verhagen van de Antwerpse A1 club en het dossier over wonen blijken dan weer duidelijk gericht op een publiek dat de unief nog maar pas, of nog juist niet, bereikt heeft. Maar op zichzelf is dit geen kritiek waard, want het gezever over beestachtige en andere dopen komt ons onderhand de neus wel uit.

'Kampus' vertoont dan ook nog de neiging om niet éénmaal, maar wel drie keer een oproep te plaatsen om verse medewerkers te werven. Dat klinkt alsof ze het anders nooit zouden redden en dat dit gratis exemplaar het eerste en laatste zou kunnen zijn. Het is trouwens ook mogelijk een abonnement te verkrijgen op dit blad. Ik ben nooit een wiskundige geweest, maar voor het hier volgende fenomeen heeft ons tot dusver nog niemand een logische verklaring kunnen geven: op het formulier dat dient ingevuld te worden staat er duidelijk: 10 x 60 fr. = 500 fr. Dit zou een goede reclamestunt kunnen zijn om te zeggen: Jongens, kijk eens wat een 'biene' gasten wij zijn, dat we het abonnement zomaar 10 frank per nummer goedkoper geven, maar op de voorkant van 'Kampus' staat duidelijk afgedrukt dat het blad maar 50 fr. kost in plaats van 60 fr. Hier valt dus duidelijk niets te profiteren, mannen.

Terecht hebben de dames en heren er nummer 0 op geschreven, want meer vonden wij dit eerste nummer niet waard.

Fons de Spons.

Van onze kernkop ter plaatse:

THE DAY BEFORE.

Zondagmorgen, 25 oktober, begonnen er al enkelen hun spandoekjes, ballonnetjes en andere marskonijnen voor te bereiden. Pseudo-familiale toestanden onder de ochtendzon, dus. Op het Martelarenplein verzamelde de ordedienst en met hen begaf ik me naar "den botaniek" (alwaar een V.O.-lid een masochistische glijbaan uitprobeerde): daar was een perskonferentie aan de gang over polemieken en vredesbeweging. De betoging vertrok aan Noord en aan Centraal (zeer verdacht, ziet u het verband?), om dan samen te komen op "den Adolf Maks": richting .....Zuid!

Er was, dacht ik, net zoveel volk als in '85 (BRT: organisatoren 150000 en rijkswacht 25000 (haha) (ha)). Er was trouwens veel minder rijkswacht en politie zichtbaar dan de vorige keren. De oppositie was in vol ornaat aanwezig: SP+ABVV, VU, KPB, AGALEV-ECOLO, kortom, een kleurige boel. Zak zou misschien een vervolg kunnen tekenen i.v.m. de kritiek op het rakettenstandpunt v.d. SP in De Morgen. Vele prominenten stapten op met hun respectieve partijen. Vraag jezelf maar iets af over opportunisme (13 december) versus idealisme. Er was ook een lokale CVP-delegatie en naar verluidt stapten de CVP-jongeren ook mee op. Frakties aller landen, verenigt u vooral niet!

Hoe waren nu de studenten vertegenwoordigd? Van de universiteiten heb ik niks gezien; er was alleen wat Kortrijk en wat Mechelen. OK, het VVS (Vlaamse studentenvakbeweging)

was er (ik had mijn microscoop bij). Blijkbaar een gebrek aan propaganda en/of organisatie.

Er was zelfs oorspronkelijk een heuse VUB-delegatie gepland! Wat er misliep is nog altijd niet bekend, maar de kronieken vertellen dat op de plaats van afspraak (Muntplein) enkel een stukje Goert Deruyck te bespeuren was. Het tiental dapperen dat vanaf het Kulturkaffee was vertrokken kwam helemaal verspreid over de betoging terecht: boze tongen beweren dat dit het werk was van VUB-kluns nr.1 DPV, die in een zweem van megalomanie beloofd had de VUB-delegatie te begeleiden. Afijn, 't was toch plezant.

De traditie wil dat de manifestatie opgeluisterd werd met muziek (met o.a. Elisa Waut, Vuile Mong en... het Brussels Brecht-Eisler Koor!) en met zowel cynisch als fatalistisch en ook grappig toneel.

De betoging beperkte zich duidelijk niet tot nukleaire bewapening; zo werd er bv. geëist dat België zich uit de Golf zou terugtrekken. Introitus interruptus, dus.

En alhoewel het voorlopig rakettenakkoord door sommigen beschouwd wordt als een overwinning v.d. Vredesbeweging, waren anderen hiermee duidelijk nog niet tevreden ("Wat met de overige 97%?").

Tenslotte bedanken wij niemand minder dan Don Walter Vermander, voor zijn vat Palm dat hij aan ondergetekende schonk. En aan de rest van het KK, of course.

Masoch.

Wat zal er door het struikgewas ruisen in de volgende MOEIAL?

Welnu: de gebouwen van de VUB (als ze er nog staan!) Kom te weten hoe je zo snel en zo goedkoop mogelijk een hele kampus volbouwt.

En wat zal er nog ruisen door het struikgewas van de MOEIAL?

Welnu: Adriaan van dAL, maar eigenlijk van Dis.We spraken vijf minuten met hem, u ziet.

Ook bij ons aan de VUB: verkiezingen! Eén voor de Sociale Raad onder andere. Wij legden de kandidaten -annex studenten- op de euh. Ter meerder eer en glorie van uw eer en glorie, liefste lezer.

En dat allemaal voor niks.

Vrijdag 16 oktober werd het grote zelfstudiecentrum (ZSC) in de vroegere WTW-bibliotheek officieel geopend. Het ZSC, ondertussen al talk of the town op kampus Oefenplein, wakt beslist nieuwsgierigheid. Wat is een centrum-waar-je-zelf-kan-studeren, waar dient het voor, wie en wat vind je er?

Studeren aan de universiteit betekent in de eerste plaats iets nieuws komen leren, en niet 'bewijzen wat je al kent'. Dat er gemiddeld niet meer dan 37% van de ingestroomde nieuwe studenten slaagt betekent daarom niet dat de andere 63% dom zijn. Het betekent ook niet dat het secundair onderwijs 'zijn taak niet meer nakomt', een kinderachtig argument waarmee al te lang de fundamentele problemen verdoezeld werden. Wellicht is het de taak van een universiteit het onderwijs zo goed mogelijk te verzorgen, maar meteen ook de nieuwe studenten de middelen in handen en hoofd te stoppen om het onderwijs te VERWERKEN; studiebegeleiding met andere woorden. Dat er met deze verwerkingsprocedure één en ander mis liep is wel duidelijk. De hoogste tijd dus om daar wat aan te veranderen.

Doel

'Met de creatie van het ZSC wil de VUB proberen een oplossing te bieden aan de problemen die eerstejaarsstudenten ervaren en die een hinderpaal vormen voor een succesvolle studieloopbaan', het ZSC kadert in een raamproject "kwaliteitsbevordering van het universitaire onderwijs" en het hoofdoel van het centrum is het bewerken van een nieuwe houding tegenover studie en kennis'. Dit gebeurt met behulp van actieve studiemethodes, individueel of in groep'. Klinkt beslist goed, maar wat betekent dat concreet?

Laten we meteen al zeggen dat het knusse, veelkleurig ingerichte zelfstudiecentrum in de vroegere WTW-bibliotheek slechts voor de wetenschappen, geneeskunde en farmacie bedoeld is; in de eerste plaats dan voor studenten van de eerste kandidatuur. Studenten humane en sociale wetenschappen hebben een veel kleinere zelfstudieruimte tot hun beschikking in de centrale bibliotheek, studenten in Jette beschikken over een 'open praktikum', en over een aantal lessen op video.

Zoals de brochure van het ZSC al opmerkt betekent 'eerstejaars zijn aan de universiteit' een zware job. In het begin is het wennen en verkennen op de kampus en in de nieuwe sociale contacten. Praktika en oefenzittingen gaan al op volle toeren draaien terwijl de kollegestof bedrieglijk rustig aangroeit. Opeens zit je middenin de semesterle eksamens, voor velen betekent dat een eerste waarschuwing en ontzuivering...

Geen nood! Dit jaar kan het anders.

Traditioneel ken je als student twee types studie-activiteit:

- het bijwonen van kolleges, praktika, oefenzittingen
- het 'blokken' thuis: ordenen en kopiëren van notities, 'proberen te begrijpen' en 'onthouden'.

Vanaf nu wordt er in het kollegerooster ook tijd (zo'n twee namiddagen per week) en ruimte voorzien voor een derde soort studieactiviteit, omschreven als de verwerking van kennis en methodes.

Studeren is méér dan kollegenotities bijhouden en definities en formules in het geheugen opslaan om ze op het examen er terug uit te speken. Echt begrip ontstaat slechts na een uitgebreid verwerkingsproces. Het ZSC heeft precies als doel je te steunen in dat proces.

Wat?

Het ZSC bestaat uit een aantal

Al wat u ooit had willen weten over het

Zelf studie centrum

kleinere onderdelen die je op één of andere manier bij je verwerkingsproces helpen. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat je je bewust wordt van het feit dat een geschiktere studiemethode je effectiever goede diensten kan bewijzen. Het ZSC beschikt daartoe ondermeer over de beruchte 'motiveringsvideo', waarvan Dr. Frank Van Overwalle een gemiddelde stijging van het examencijfer 1,3 op 20 bewees.

Maar er is nog véél meer. Het zsc biedt je de infrastructuur nodig om je cursussen actief en zelfstandig te doorploegen. Zoals daar zijn:

* een multimediale dokumentatie eenheid. Ordinaire boeken en syllabi, maar ook videokassetten, diareksen, demonstratiemateriaal en een map met voorbeelden van examenvragen kan je op eigen initiatief raadplegen. Een geheel nieuwsoort, volledig gekompoeteriseerde catalogus toont je de juiste weg:

Stel, je volgt een vak van professor X. Je zoekt in de catalogus 'prof X'. De catalogus toont je meteen welke cursus deze brave man of vrouw doceert, in welke verschillende hoofdstukken het lespakket is opgedeeld, uit welke 'modules' (kleinere lesonderdelen) de hoofdstukken bestaan, welke onderwerpen daarin ter sprake komen. Meer nog, de catalogus vertelt je ook in welke lesweek een bepaalde module ter sprake zal komen. Er kan geen twijfel meer bestaan over welke zaken je voor welke les kan voorbereiden, én de catalogus geeft je enkele handige tips betreffende de media die je daarvoor kan raadplegen, wellicht bestaat er een leuke video of diareeks, een handig boek, etc. Die staan allemaal netjes gekatalogeerd.

* een vrije experimentele

ruimte, waar je materiaal ter beschikking staat om metingen en waarnemingsstrategieën mee in te oefenen. Meetapparatuur is niets steeds even makkelijk te hanteren, en vóór je 'het beestje' echt onder de knie hebt, is men in de praktika al weer lang met een ander tuig bezig. Als het om kostbare apparaten gaat, kan je zelfs eerst met een kompoetersimulatie van het apparaat experimenteren. Ook staaltjes van ertsen en plantenpreparaten kan je hier besnuffelen.

* een stevige kompoeter-eenheid: laat je op 'interaktieve wijze' doorheen een stuk leerstof leiden! Een les staat op kompoeter, je kan ze op eigen tempo komen bekijken, flauwe delen overslaan en moeilijkere onderdelen zo vaak herhalen als je zelf wil.

Naast deze systematiek van 'kompoeter gestuurd onderwijs' kan je je hier laten testen op je kennis van basisbegrippen en -relaties uit de cursus. Het gaat dan om 'zelfevaluatie': je testscore is dus enkel voor je zelf. Als student mag je naar eigen inspiratie gebruik maken van de beschikbare pc's, ook handig om een berichtje allerhande achter te laten, voorlopig zijn deze berichtjes wel voor iedereen leesbaar. Een persoonlijkere notatie als "Jef, om 20 uur in 't KK" kan je nu enkel op de open valvas kwijt. Binnenkort zal echter elke eerste-kandidaat over een eigen brievenbusje beschikken voor persoonlijke berichten.

* Interaktieve taakgroepen (ITG), waar bepaalde aspecten van leerstofverwerking in groep kan gebeuren. Geïnteresseerde studenten kunnen in de

diskussieruimte van het ZSC bijeenkomen om te werken rond tema's uit de cursus. Onder begeleiding van een assistent worden de deelnemers van deze

ITG's aangepord tot het stellen van vragen, tot het formuleren van hun problemen met de cursus, tot het uitspuien van hun inzichten van de basisbegrippen. Dit lijkt ook de geschikte plaats om de probleemstudent te laten inzien wat er aan zijn/haar studiemetode schort en te wijzen op de belangrijke akcenten van de behandelde cursus.

Tof lijkt ook het brievenbus-systeem gericht aan proffen en assistenten. Onder het motto 'loop nooit twee dagen met dezelfde vraag rond' worden aan een muur van het ZSC nu al een aantal brievenbussen aangebracht, één

per vak. Als je een vraag hebt, vul je een speciaal 'feedback' formulier in. Je situeert en expliciteert daarin je probleem en adresseert het aan de titularis van de betreffende les, demonstratie, praktikum, seminarie en stopt het eenvoudigweg in de geschikte brievenbus. Binnen de week na melding wordt het probleem in les/praktikum/demonstratie/oefeningzitting/seminarie of in interactieve taakgerichte discussies behandeld of krijg je persoonlijk antwoord in je eigen brievenbusje. De drempelvrees om naar een assistent toe te stappen

lijkt hierdoor aanzienlijk in te krimpen. Heel duidelijk is ook dat op deze manier een poging wordt ondernomen om aan 'vroegtijdige detectie' van problemen te doen. Bovendien draagt het ook bij tot de functie van het ZSC als centrum voor interactie. Ideaal zou zijn dat studenten er kunnen samenwerken en op verschillende manieren met elkaar en met het onderwijzend personeel communiceren. Assistenten uit de verschillende vakrichtingen wisselen bovendien de wacht en verzekeren de permanentie, zodat ze wekelijks ook informeel in contact staan met de studenten.

Waarom?

Het is niet de bedoeling de student bij het handje te nemen, over elke hindernis heen te sleuren en hem/haar een succesvolle eerste zit te garanderen. In de beleidsopties lezen we immers dat 'het centrum is afgestemd op ontvoogding, eerder dan op hulpverlening'. De student behoudt de volle verantwoordelijkheid over zijn zelfstudie. Niemand komt je vertellen wat je 'moet doen' maar je krijgt er wel de middelen om je verantwoordelijkheid op te nemen. Ongelooflijk maar...

Waar?

Nivo 1, gebouw F dus, een nieuwe toegang wordt uitgebouwd langs de esplanade, voorlopig kan je er langs de oude ingang WTW-bibliotheek terecht. Het ZSC is doorlopend geopend van 8u30 tot 19u30. Op woensdagen houdt men het ZSC zelfs open tot 22u30 om o.a. ook de werkstudenten en de laat-opblijvers een kans tot zelfstudie te geven. In de examen-periode doet men nog een ekstra efforte en zal er permanentie worden gehouden tot 22u 's avonds en ook op zaterdag.

dt & a

Hij heeft gelijk!

ZELFSTUDIEPROF. EISENDRATH:"ALS ER WERKELIJK NIETS VERANDERT, KUNNEN WE DE BOEL BETER METEEN SLUITEN"

De verwezenlijking van het Zelfstudiecentrum (ZSC) is op zich geen gering feit. Dat er toch een aantal bedenkingen bij gemaakt kunnen worden, lijkt haast onvermijdelijk. Hoe diep zou bijvoorbeeld de kloof kunnen blijven tussen het ZSC, de doelstellingen en de ideeën waarrond het werd opgericht enerzijds, en het gebruik dat men er uiteindelijk van zal maken anderzijds? De Moel vraagt het aan Prof. Dr. H. Eisendrath, onmiskenbaar de grote bezieler van het ZSC-Wetenschappen en Geneeskunde.

DM: Gaan alle proffen, assistenten en studenten gebruik maken van het ZSC zoals ze er gebruik van zouden moeten maken?

Prof. Henri Eisendrath: Over de deelname van het onderwijzend en wetenschappelijk personeel valt er door de komst van het ZSC al iets heel positiefs te melden. Het is voor mij bijvoorbeeld de eerste keer dat ik met de mensen van de fakulteit (wetenschappen) zoveel over onderwijs heb gesproken. We beginnen op de hoogte te geraken van wat de ander doceert en we kunnen op elkaars lessen inpikken. De koördinatie van de dingen die in de eerste kandidatuur onderwezen worden is er zeker en vast op vooruitgegaan.

DM: Blijft dat niet beperkt tot een kleine groep gemotiveerde professoren?

H.E.: Van de 21 mensen die verantwoordelijk zijn voor het onderwijs in de eerste kandidatuur van de wetenschappen, geneeskunde en farmacie, hebben er 16 van in het begin, mét een zeker enthousiasme, meegewerkt aan de vakdeskundige aspecten.

DM: Blijven er geen problemen met deeltijdse professoren die zich bij deze nieuwe ontwikkelingen minder betrokken voelen?

HE: Die hebben we heel weinig in onze fakulteit.

DM: En zogenaamde 'rentenierende' professoren, mensen die in lang vervlogen tijden een cursus schreven, die jaar na jaar blijven verder doceren en omwille van die gewoonte niet happig zijn naar de inschakeling van nieuwe onderwijsgewoonten?

HE: Voor het opstellen van de catalogus, moest elke prof ons een planning doorsturen, per week, per lesonderwerp. Tot nu toe hebben 50% van de professoren daarop geantwoord. Niet omdat de andere 50% daar

geen zin in hebben, maar omdat er nog niet voldoende tijd beschikbaar was. Natuurlijk blijven er altijd mensen die een rustig levenje verkiezen. Maar je mag ook niet vergeten dat je hier te maken hebt met professoren die de problematiek van de eerste kandidatuurstudenten maar al te goed kennen. In 'n geval schijnt er een dynamisme op gang te zijn gekomen, en dat lijkt me het belangrijkste. Wat er tot hier toe gebeurd is vind ik erg fijn.

DM: Zullen niet uitsluitend 'goeie' studenten, die zowat gemotiveerd zijn, optimaal gebruik maken van het ZSC? De schuchtere studenten, en dat zijn dan meestal de probleemgevallen, laten er zich wellicht veel minder zien.

HE: We hebben daar inderdaad aan gedacht. We hebben momenteel een slagingspercentage van 37%, ik geloof niet dat we door het ZSC tot 75% zullen stijgen. Dat is trouwens nooit het belangrijkste doel geweest. Maar als er werkelijk niets verandert, kunnen we de boel beter meteen sluiten.

DM: Zijn er ook initiatieven om de samenwerking tussen de studenten te bevorderen?

HE: Het is zelfs één van de centrale punten! Naast de invoering van een nieuwe onderwijstechnologie proberen we het geheel ook stimulerend aan te bieden. Wat de initiatieven tot samenwerking betreft, hebben we een hele vernieuwing trachten te brengen

kwa onderwijsmethodologie. In de Interaktieve WerkGroepen gaat het erom dat de student met zijn problemen naar voor komt. We laten de studenten met elkaar discussiëren, in de IWG's proberen de studenten in eerste instantie elkaar te helpen. Hopelijk is er in de groep toch

iemand die het antwoord kan formuleren, en in elk geval is er een 'animator', die de groepsdiskussie op gang moet brengen. Het is een assistent, maar die moet vooral proberen te zwijgen, de studenten zelf zoveel mogelijk aan het woord laten. Het is niet langer de Grote Tovenaar die alleen spreekt. Rond alle problemen die in verband met een bepaalde tematiek bij de studenten oprijst wordt er een groepstaak georganiseerd. Het is het resultaat van problemen die bij de studenten zijn opgekomen, het wordt niet zomaar uit een boek gehaald. Maar het is geen 'pamperschool', het is alleen voor de studenten die er zin in hebben.

Traditioneel onderwijs

DM: De studenten zijn in het Belgische onderwijssysteem helaas nooit vertrouwd geraakt met zo'n manier om de zaken aan te pakken. Hoe wil u dat op zo'n 'laie' leeftijd nog stimuleren?

HE: Precies omdat we er nooit mee vertrouwd zijn gemaakt, is het nodig dat het ZSC er nu is gekomen. Als ik van mensen in de eerste Lic merk dat ze basisbegrippen uit de eerste Kan niet meer kennen...

DM: Daar zit het examensysteem vast ook voor iets tussen.

HE: That's right. Vandaar alweer de Interaktieve WerkGroepen, die moeten duidelijk maken wat van de student verlangd wordt.

DM: In de eerste Kan weet de student zelden waarom de kennis die hij/zij in het hoofd pompt precies dient, of de akcenten wel op de juiste plaatsen gelegd worden.

HE: Toch vrees ik dat de 'immunitet' die uit ons traditionele onderwijs voortkomt, zal maken dat we na een jaar moeten ophouden met de ZSC.

U bieden iets aan dat in tegenstroom is met het grote raderwiel dat onze universiteiten onderhouden. Het maakt dat de studenten die wij vormden niet meer konden nadenken, enkel herhalen wat we er gedurende jaren hebben ingestoken. En weet je, de industrie weet dat ook hé, die vraagt zich al jaren af wat wij hier opleiden. Ik kan alleen maar hopen dat men inziet dat het onderwijs levendiger gemaakt kan worden, dat de kritiek van buiten de universiteit ook steeds zwaarder zal worden. Ekstern, maar ook intern begint men aan te voelen dat het niet zo verder kan. Eén argument is al doorslaggevend om in te zien dat het anders moet: de steeds stijgende kennishoeveelheid. Binnen enkele jaren kunnen we dat niet meer op de zelfde korte tijdsperiode blijven onderwijzen. We moeten op de universiteit dan iets anders aanbieden, de mensen vooral leren hoe ze zelf 'hun plan kunnen trekken' met wat aangeboden wordt.

DM: Maar hoe kan je dan alle studenten stimuleren om zich naar die nieuwe leerattitudes te richten?

HE: In de eerste plaats door hen te zeggen wat je van hen eist. De IWG's zijn daartoe weer een eerste vorm. Verder zijn er de zelfevaluatiepakketten. Ook in het traditionele kollege bied ik de studenten al vragenlijsten aan, van het zelfde nivo als hetgene ze tijdens de examens kunnen verwachten. Maar hier, in deze universiteit, is er voor de

studenten helaas veel minder tijd om zelf dergelijk werk te doen. In een Amerikaans systeem zou dat wel kunnen, ook al omdat het assistentenkader er veel uitgebreider is, en de studenten veel beter kan bijsturen, begeleiden.

Met die beperkte vragenlijstjes kunnen de studenten zichzelf toch al testen, er zijn massa's meer vragen in het ZSC beschikbaar. Bovendien maakt het wat discussies tussen de studenten los.

DM: Hoe zou u hier 'meer tijd' kunnen creëren? Verplichte oefeningensessies afschaffen?

HE: In de geleide oefeningen kwam de student meestal alleen maar luisteren naar diegene die het actiefst was om de oefeningen op te lossen. Meestal was dat de assistent. Het doel van de oefening werd helemaal niet bereikt. Al enkele jaren geleden hebben we gezegd dat die op die manier tot niets dienen. Er ontbreekt iets. De student moet meer gewezen worden op strategieën om iets op te lossen dan op keukenrecepten. We moeten het aantal geleide oefeningen reduceren zodat er meer tijd komt voor de studenten om ze op een zinvolle manier voor te bereiden. Voor de natuurkunde werden die oefeningen in tijd gereduceerd, zodat de studenten twee middagen per week vrij hebben om in het ZSC de zaken voor te bereiden.

DM: Gaan ze dat ook doen? Tenslotte zijn er ook veel pendelstudenten.

HE: Als het zin heeft voor hen, zullen ze er inderdaad naartoe gaan. Maar akkoord, we moeten het blijven stimuleren. We moeten ze uit hun kamer trachten te krijgen. De studenten blokken teveel in isolement. Voor de pendelstudenten is dat uiteraard altijd al een probleem geweest.

Belgische primeur

DM: Een heel andere problematiek lijkt het feit dat er niet voor alle eerste Kan studenten een prachtig ZSC bestaat. Eerste Kanners toegepaste wetenschappen kloppen nog op hun kin. Het lijkt alsof deze studenten het slachtoffer werden van een problematiek 'onder professoren'.

HE: Toen het raamproject 'Kwaliteitsverbetering van het

kandidatuursonderwijs' onder Prof. Bollaert, voorzitter van de Onderwijsraad, geformuleerd werd, hebben sommigen inderdaad een afwachtende houding aangenomen. Verder beschikt de unief niet over voldoende middelen om voor iedereen een ZSC uit te bouwen. Voor dit centrum hebben we met een zeer miniem budget moeten werken, 4,4 miljoen. Het idee bestaat nu om het gerealiseerde ZSC geleidelijk uit te bouwen. De HILOK-studenten zijn de eersten waar we naartoe zullen werken. Er zijn ook al contacten met de professoren die instaan voor de eerste kandidatuur TW. We trachten voor '88-'89 het ZSC uit te breiden en open te stellen voor die studenten. Een campagne om de mensen die instaan voor het eerste kandidatuursonderwijs voor de problematiek gevoelig te

maken zal nodig zijn.

DM: Er zijn ook geruchten dat TW een eigen zelfstudiecentrum wil.

HE: Dat heb ik ook gehoord.

DM: Streeft men naar een 'australingsprestige'? Is het nieuwe ZSC het eerst in zijn soort in België?

HE: Aan het Limburgs Universitair Centrum heeft men wel een goede mediateek, maar laten we zeggen dat het ZSC het eerste in België is dat over zo'n middelen kan beschikken, en dat de nadruk vooral op vernieuwing van de methodologie legt. Die TWG's zijn zeer belangrijk. Maar pedagogisch staan wij niet zo sterk. We hebben de afdeling Pedagogie van deze unief niet gezien bij de ontplooiing van het centrum. We zouden ze toch nog graag zien bij de evaluatie en de

bijsturing van ons initiatief.

Hypermarchee

DM: Zullen de nu eerste Kan studenten, de toekomstige tweede Kanners, volgend jaar ook nog van het ZSC kunnen gebruik maken?

HE: Het krisismoment situeert zich in de eerste kan.

DM: Heeft het dan wel zin om ze nu met deze vernieuwde methoden vertrouwd te maken?

HE: Toch wel. De professoren geven niet alleen in de eerste kan les. Het systeem van de brievenbussen, waarmee studenten hun vragen naar profen en assistenten kunnen doorsen, kan je ook zien als een beperkte vorm van pedagogische evaluatie. Als veel studenten met dezelfde vragen blijven zitten, wordt het

hen wel duidelijk dat er iets niet helemaal juist is met de manier van communiceren. Men maakt er zich dan hopelijk enkele bedenkingen over. Dit kreëert een zekere dynamiek. Maar het ZSC blijft dus tot eerste Kan studenten beperkt. We willen geen 'hypermarchee' aanbieden. De eerste Kan student voelt zich geïsoleerd als hij aan de universiteit start, hij staat voor een labyrint. Als we het ZSC openstellen voor licentiestudenten en het volk hier zomaar kan binnenstromen, dan hebben we een hypermarchee en dan staat de eerste Kan student hier opnieuw alleen in die massa. We willen het geheel heel geleidelijk uitbouwen. Elke nieuwe doelgroep moet op dezelfde degelijke manier kunnen verzorgd worden.

dt & a

Met Lieve Joris en Walter Zinzen. Per tandem.

Terug naar Kongo!!!

Ze heeft iets van een kat, Lieve Joris. Samen met Walter Zinzen bezocht ze gallery van de VUB. Wij hadden een interview met haar én hem, brengen verslag uit van hun heider gesprek voor een quasi-ivolle gallery. Het grappige Nederlandse aksentje van 'onze nationale' Lieve Joris, gekweekt in Amsterdam (waar ze woont, als ze niet op reis is), denkt u er maar bij, evenals het tropische dekor.

(En voor wie zin krijgt in een olifant of een giraf, in Tunesië kan je voor 3500 fr. een kameel kopen. Alle inlichtingen bij Erik Duré, 3e jaar Toegepaste Wetenschappen, afdeling Chemie).

Weg met Jef!

DM: U komt net terug uit Senegal. Gaat u ook over dat land een boek schrijven?

Lieve Joris: Nee, dat vraagt iedereen. Het is een ramp! Als je ergens naar toe gaat wordt er direkt geroepen dat ik weer een boek ga schrijven. Ik kom trouwens net terug uit Polen. Ik ben daarvoor naar Senegal geweest.

DM: Bekijkt u de landen waar u op bezoek bent altijd met een schrijversblik?

Lieve Joris: Oh, ik reis gewoon al jaren lang en ik maak niet over elke reis een boek.

DM: U reist ook voor het plezier?

Lieve Joris: Nee, t'is niet voor mijn plezier, maar voor mijn werk. Maar niet elke reportage die je maakt mondt uit in een boek zoals niet elke documentaire die men maakt uitmondt in een groot werk.

DM: Hoe belangrijk is de "verwondering" in uw werk?

Lieve Joris: Ik denk dat de verwondering een belangrijke voorwaarde is voor het reizen. Het is voor een reiziger een aangename manier om een gebied, waar hij zelf nog nooit geweest is en alleen nog maar veel over gehoord heeft, te leren begrijpen en er met de ogen van een schrijver naar te kunnen kijken.

DM: Wat denkt u over Jef Geeraerts?

Lieve Joris: (gelach) Ja, dat is al een andere generatie hé! Ik zag hem onlangs nog en iemand stelde voor dat we een keertje samen iets zouden doen en toen zei hij dat voor hem heel die Kongo-periode voorbij is. Ik denk dat dat eigenlijk juist is dat ie die konsekwentie heeft genomen, want hij heeft er dingen over geschreven in zijn tijd.

Anders kan je ook gewoon je hele leven verder gaan met daar over te schrijven, om te bewijzen dat je daar toen niets gedaan hebt. Het is gewoon een andere generatie.

DM: Jef Geeraerts vertegenwoordigt wel een zeer bepaald type van kolonialisten...

Lieve Joris: Het waren mensen van hun tijd. Ik weet niet hoe ik geweest zou zijn als ik in die tijd had geleefd.

DM: Om maar weer eens op uw Kongo-reis terug te komen. U bent in een Kongoboot de Kongostroom afgevaren, dat klinkt allemaal vreselijk romantisch, maar was het wel zo romantisch?

Lieve Joris: Ik ben mijn Heerom (nonkel Pater) nagereisd en in die zin is het misschien wel romantisch begonnen, maar dat was voor mij ook een gekonstrueerde aanleiding om het te doen. Dus hoe romantisch het was?? Ik weet het niet, het is niet het woord dat ik zou gebruiken voor deze reis. Het is toch iets dat je gewoon niet kan volhouden als je zes maanden in allerlei omstandigheden in zo'n land leeft, als je op de gekste plaatsen slaapt, je bent niet in je eigen omgeving...

DM: Zaïre is gekend als het land van de corruptie. Is die corruptie een soort systeem van de Afrikanen om te overleven?

Lieve Joris: Ik heb het dus geloof ik, nergens 'corruptie' genoemd. Eens ik daar was ben steeds ik hun eigen term gaan hanteren en dat is Art. 15: "Débrouillez-vous pour vivre", dat vind ik een korrektere benaming voor het systeem dat daar heerst en waaraan wij waarschijnlijk grotendeels ten grondslag liggen.

DM: Met "wij" wordt dus "België" bedoeld.

Hoe groot is dan die verantwoordelijkheid van België voor wat er nu aan het gebeuren is in Zaïre?

Walter Zinzen: Ja, dat is een heel programma...

DM: oei!

Walter Zinzen: Er zijn vroeger een aantal fouten gebeurd waar de Zaïrezen nu nog steeds boos over zijn. Ten eerste was daar het totale gebrek aan voorbereiding, zodat Zaïre onafhankelijk is geworden met mensen die helemaal niet wisten hoe ze een land moesten besturen, wat ook in een aantal andere Afrikaanse landen het geval is geweest. Bovendien had België een aantal tegenstellingen nagelaten, bijvoorbeeld de Vlaams-Waalse, de gelovige-vrijzinnige, de rol van de kerk in de Zaïrese onafhankelijkheid is niet te onderschatten, de natuurlijke etnische tegenstellingen, ik noem ze natuurlijk, omdat ze het gevolg zijn van het feit dat Zaïre zelf als staat onnatuurlijk is, dat de combinatie van die factoren fataal moest leiden tot de bloedbaden van de eerste jaren van de onafhankelijkheid. En om daar een einde aan te maken heeft men dus iemand naar voren geschoven die dat kon zonder de koloniale belangen, zijnde de uitvoer van grondstoffen voornamelijk, en de winst die daaruit voortvloeide, in het gedrang te brengen. En zo'n figuur is Moboetoe geweest. De figuur van Moboetoe was eigenlijk niet de kandidaat van de Belgen, dat was Tsjombé, maar wat Moboetoe gedaan heeft, is Tsjombistische politiek voeren zonder Tsjombé. Dat betekent dat het makro-ekonomisch geheel, de relatie die Zaïre heeft tot de ontwikkelde wereld als leverancier van grondstoffen, onder Moboetoe, onveranderd is gebleven, met dit verschil dat nu ook een Zaïrese 'elite' van die winsten profiteert, mee is gaan deel uitmaken van wat voorheen het koloniale establishment was. Zodra de Belgen zagen dat Moboetoe daar niet meer weg te branden was, hebben ze heel opportunistisch niets meer tegen hem ondernomen, wat strikt genomen hun opdracht noch hun recht was. Maar Moboetoe heeft dit hele, korrupte systeem uitgewerkt op basis van Belgische gegevens. Het arrangeren, het zaakjes regelen, dat zijn van die typische dingen, en Lieve zegt toch een paar keer in haar boek dat het begin van de corruptie vaak bij de blanken ligt, op kleine schaal, maar ook op heel grote schaal. Als concurrerende firma's grote contracten willen veroveren in het onafhankelijke Zaïre en Moboetoe proberen te winnen door hem een zgn. hogere commissie te bieden, dan vraag ik mij af: waar ligt de oerverantwoordelijkheid voor de corruptie.

DM: Er zal dus nooit een wereldrevolutie

komen die begonnen is in Zaïre?

WZ: (evenals Lieve Joris lachend): Dat denk ik niet. Overigens ook elders niet.

DM: Bestaat er bij de Zaïrese bevolking een wrok tegenover België?

WZ: Nee, absoluut niet! Behalve misschien in een beperkt aantal gebieden, waar de wrok tegen blanken iets groter is dan in de rest van Afrika, maar ik heb in heel Afrika, Zaïre inkluis, nog nooit haatgevoelens gevonden van de zwarte bevolking tegenover de voormalige kolonisator. Ik vind het vreemd, want ze hebben er heel veel redenen toe, maar die haat bestaat niet.

LJ: Er wordt wel over gesproken. Tenminste, ik herinner me dat vaak, in discussies met Zaïrezen, dat ze zeggen: "Ja, de paters hebben ons dit verteld, maar het was zo en zij zegden dat een rijke net zo moeilijk in de hemel kon komen als een ezel door het oog van een naald, terwijl zij met dikke auto's reden en grote huizen hadden...", dat realiseerden ze zich wel.

Maar dat heeft geen enkele konsekwentie in het persoonlijke contact, nee. En ik denk wel dat wat er in '73 is gebeurd, die hele Zaïreanisatie in Zaïre, dat ze te maken heeft met een plotselinge afkeer van de blanken, maar dan zitten daar vaak ook meer ekonomische redenen achter, dat ze denken van: "Ja, het geld is in handen van de blanken", dat zeggen ze in Shaba ook, de ingenieurs in de mijnen daar zeggen: "We zijn opgeleid in dezelfde scholen als de blanken, maar we verdienen veel minder.", dat voel je dan wel, dat er een concurrentiestrijd is. Maar rankune? Nee, dat is iets wat ik bijvoorbeeld bij de Arabieren veel meer heb aangetroffen. Ik denk dat de reden daarvoor is dat de Arabieren kunnen bogen op een groots verleden, in de 8ste eeuw waren zij belangrijk, vervolgens hebben zij veroveringen gepleegd, en de Zaïrezen, tja, de meeste Afrikanen hebben niet zo'n groots verleden om op terug te blikken, je ziet dat ook in Polen, nog zo'n volk dat vol rankune zit, omdat ze kunnen terugblikken op een tijd waarin zij koninkrijk waren.

WZ: De Zaïrezen ook, alleen weten ze het niet meer, hun historisch geheugen is helemaal uitgewist.

LJ: Ja, maar het heeft ook niet dezelfde nationale omvang, het is in een wat tribaler verband geweest en ...

WZ: Ja, het is een kunstmatige samenvoeging van een heleboel koninkrijken geweest en keizerrijken zelfs, maar die hebben elk hun eigen verleden. Er zijn wel verschillen, het ene Zaïrese volk is trouwer dan het andere, maar rankuneus zijn ze toch niet.

DM: Hechte stamverbanden?

LJ: Ja, maar dat zie je in heel Afrika,

vooral in het hart van Zaïre, dat minder in kontakt is geweest met de buitenwereld, want intellectuelen, die veel naar het buitenland reizen, worden meer op hun eigen familie betrokken, die denken niet zozeer meer in stamverbanden, terwijl die veel sterker zijn bij mensen die nooit weg zijn geweest. Maar dat zie je bij ons ook, in de trek van het platteland naar de stad.

DM: Dezer dagen wordt hier op de VUB een week van de erotiek georganiseerd. Hoe staat het met de positie van de vrouw en de erotiek in Zaïre?

LJ: Daar valt geen eensluidend antwoord op te geven. De Zaïrezen stellen wel, veel meer dan andere Afrikanen, eer aan het hebben van het systeem wat ze noemen een 'premier bureau', 'deuzième bureau', dat ze dus verschillende minnaressen hebben en dat ook beschouwen als een soort rijkdom.

DM: Maar is er een verschil tussen Noord-Afrika en...?

LJ: Ja, ik denk dat de Islam zeer duidelijk een invloed heeft.

DM: Maar de vrouw heeft in 't algemeen geen belangrijke positie in Zaïre?

LJ: Jawel! In Zaïre hebben de vrouwen de hele handel in handen, de kleinhandel wordt gedreven door zeer onafhankelijke vrouwen.

WZ: In de imitatie die Moboetoe maakt van de moderne, 'demokratische' Westerse staat, speelt de vrouw niet zo'n grote rol, tenminste niet openlijk. Ik zou niet durven zeggen dat ze in het maatschappelijk leven geen rol speelt, maar het verschilt toch wel van streek tot streek. En ik geloof ook niet dat het aanvaard wordt dat de vrouw drie, vier 'bureaus' heeft. Van de mannen wordt het niet alleen aanvaard, maar ook goedgekeurd.

DM: Eén laatste vraagje: Beschouwt u zichzelf als een moderne antropologe?

LJ: Ik heb geen vak gestudeerd.

DM: Maar u bestudeert landen en volkeren.

LJ: Ik denk dat het gebied waarin ik mij beweeg, soms naar de antropologie toe gaat, maar ik heb niet de discipline van een antropoloog, en dat is toch wel een belangrijk verschil.

DM: Joep, da's waar! Hartelijk bedankt en tot ziens.

LJ: Jullie sneden wel onderwerpen aan die niet in een paar minuten te behandelen zijn.

Piep Piep!

Was dat nu een verwijf of een compliment? In ieder geval, wij lieten haar niet de tijd om nog meer raadselachtig naar ons hoofd te gooien, en holden zo snel we konden

weg. We verschansten ons in de galery. Oei, daar verscheen ze weer! Net toen we vreesden te gaan flippen, begon ze een stukje uit haar boek voor te lezen.

Het fragment betrof een beschrijving van haar heenreis naar Zaïre. Met de Congo-boot, de 'Fabiolaville', temidden van koloniale met heimwee. Zo stoomde ze langzaam over de oceanen, net als haar Heerroom tientallen jaren geleden.

Walter Zinzen brak meteen in vragen los: "Vanwaar komt het onbegrip tegenover de zwarten?"

LJ: Wel, de missionarissen waren meestal mensen die van een klein dorpje op het platteland naar een klein dorpje in Zaïre gingen. Ikzelf ging ernaartoe om door te dringen in de zwarte wereld, de koloniale hadden slechts een administratieve, medische of technische functie. En ofschoon een rijke literatuur bestaat over Afrika, of tegen een Afrikaanse achtergrond, denk maar aan Graham Greene, aan Conrad en Nipal, waren koloniale niet bepaald geneigd die te gaan lezen. Op de Fabiolaville ondervond ik de enorme zuigende kracht van de blanken, allemaal oud-koloniale, zodat ik toen ik aankwam rilde van angst voor mijn opdracht, die opeens onmogelijk leek. Zo ook worden jonge, entoesiaste ontwikkelingshulpers vaak haast meteen ingelijfd bij de kleine blanke gemeenschap en bij hun oude gedachtegoed. Om dit te voorkomen ben ik als enige blanke tussen 3000 zwarten met een boot de Zaireestroom afgevoerd, ik wilde niet op hen kunnen terugvallen! Maar volgens mij is kolonialisme niet zozeer een systeem van rassen, als wel van klassen. De nieuwe zwarte elite hanteert hetzelfde taalgebruik als de blanken: hun landgenoten stinken, stelen... zijn lui.

WZ: Is de kerk een sociale kracht of is ze even paternalistisch als ten tijde van Heerroom?

LJ: Ze is nog steeds paternalistisch, verspreid morele waarden. Persoonlijk heb ik me nog nooit zo katholiek gevoeld als daar: waarden als naastenliefde begonnen door mijn hoofd te spoken (boeoeoeoeoeoeoe!, n.v.d.r.) door het gebrek eraan.

Overigens is bij de zwarte bevolking het katholicisme tot een paar rituelen herleid: ik zag een prostituee buikdansend een kruis slaan, dat was gewoon een dansritueel geworden.

WZ: Bijgeloof speelt nog een belangrijke rol in Zaïre. Zelfs jonge zwarten geloven in

de gekste dingen.

LJ: Ja, ik zat op een vrachtwagen met een zakenman die vaak intercontinentaal reisde, en ja hoor! Hij vertelde een verhaal over een oude man, die zich soms in een krokodil veranderde en dan mensen aanviel. Over zijn moeder, die vanop 20 kilometer afstand werd neergebliksemd door een vijand. Over jonge mensen die niet meer naar hun dorp terugdurven, uit angst dat ouderen een slang op hun afsturen. Maar via de magie is de machine gemakkelijk aanvaard: de blanke werd ook als feitsjor gezien. Want, geef toe, kompjooters zijn ook gekke dingen.

Nog veel meer vertelde ze, Lieve Joris, maar ja, vermoedheid begint toe te slaan. Net als toen, overigens: Nathalie en ik verlieten tijdens de pauze de galery, in de illusie dat we alles nu wel wisten. Dank zij de nota's van een standvastiger persoon kunt u toch nog genieten van wat geantwoord werd op de vragen van het publiek. Als dank:

Poeweet!

Publiek(P): Hoe is de politieke situatie in Zaïre nu?

LJ: Vooral in Shaba en Katanga bestaat er een groeiende intelligentsia die Moboetoe als dictator afkeurt. Het probleem stelt zich echter dat het hen economisch wel voor de wind gaat: Katanga is een rijk mijngebied, maar dat ze geen politiek programma hebben. Ze stellen dat na het afzetten van Moboetoe, Zaïre niet in dezelfde onrust zal verzeild raken, maar een echt alternatief bieden ze niet.

P: En de oppositie?

LJ: De UDPS, de enige echte verzetspartij, kent z'n grootste aanhang in Shaba en Katanga. Dat heeft z'n historische gronden. Moboetoe komt uit een -relatief- kleine stam. Hoewel hij politiek alle macht heeft, is hij economisch afhankelijk van de rijke mijngebieden. De oppositie het best: hoewel ze vrij welvarend zijn, wordt deze gebieden geen evenredige politieke macht gegeven.

Voor de opvolging van Moboetoe is nog lang niet gezorgd. Elke potentiële kandidaat wordt mooi uit de weg geruimd. Dat scheidt een gevaar voor de toekomst. Moboetoe Sese Seko is er 55, wat als deze mythische leider sterft, zeg!

De enige verdienste waarop Moboetoe kan steunen is de eenmaking, de Zaïrisatie van het land. Hoe lang echter kan een dictator

steunen op een 20 jaar oude heldendaad?

P: Kent het land, na de kolonisatie door België, nu een neo-kolonialisatie?

LJ: Zaïre kende een erg slechte uitgangspositie. Dat is deels de schuld van het Belgisch beleid en de onervaren kolonisatoren van het land. België heeft Zaïre a.h.w. met 3 universitaire achtergelaten.

Ondanks de enorme grondstoffenrijkdom, het soms gunstige klimaat, de tolerante Zaïrese mentaliteit, is het land door een politiek wanbeleid in de impasse geraakt waar het zich nu in bevindt.

Maar neo-kolonisatie door ontwikkelingshulpers hoeft voor mij ook echt niet. Zonder een zekere uitwisseling van cultuur is echte hulp niet mogelijk. Beeld je 's zondags de koffietafel in, waar de idealistische ontwikkelingshulpers zitten te kletsen over de zwartjes. Daar heb ik het erg moeilijk mee.

P: Is er een ondernemingsgezinde mentaliteit?

LJ: Wel, Moboetoe zelf en een aantal ondernemingsbaronnen beheersen grotendeels het economische leven. Op een enkel kleinschalig interessant project na, zie je deze prestigewerken de grond ingaan, of volledig door blanken gerund worden.

Ook hier wordt de Zaïrese uitgebuit, misschien nog meer dan vroeger... De plantages, de vliegtuigmaatschappijen geven hem nooit werkzekerheid.

P: En het kultureel leven?

LJ: Zaïre staat in Afrika als een dominante cultuur aangeschreven. Ook in Europa dringt die sterke cultuur beetje bij beetje door.

Muziek speelt bv. een erg grote politieke rol. Het propageren van de Zaïrese waarden, de traditionele kleding, maar ook het verspreiden van informatie over AIDS gebeurt grotendeels door liedjes die overal in Zaïre gespeeld worden. Zangers worden door politici betaald om hun beleid te jubelen en vallen ze uit de toon, door wat teveel kritiek, dan vliegen ze de gevangenis in.

Hierna zong Lieve Joris een populaire Zaïrese song met volle overgave. Het was een mooie dag geweest. Daar waar deze voor anderen nog moest beginnen.

N.D. en Mowgli,
met dank aan Tom V.B.

Uit in Brussel

Bij deze wordt u vriendelijk uitgenodigd tot het bijwonen van volgende activiteiten. Avondkledij is niet verplicht! (Zeker niet als de activiteiten 's middags plaatsvinden zoals:)

De Paus-in Brussel

Nee, niet de echte natuurlijk. Doch een waarlijk gelijkende kopie in de persoon van Ivonne Lex. Op Dinsdag 3 november brengt zij namelijk 'De Amerikaanse pausin' van haar idool Esther Vilar als lunchvoorstelling in het PSK. Ik kan mij eigenlijk niets ergers inbeelden dan een Amerikaanse Pausin, Amerikaans! Ivonne Lex! Vrijzinnigen aller landen, daarheen om te bekijken wat u misschien in het jaar 2014 te wachten staat. En vergeet vooral uw ongezien gevoel voor humor niet. De voorstelling begint om 12 uur 40 stipt.

Wenen

Wie dacht dat het verschijnsel Design iets was dat door bijgehante yuppie-interieurontwerpers uitgevonden werd zit er dik naast. Die yuppies mogen dan tegenwoordig al heel veel op hun kerfstok hebben, de Design noch het warm water

zijn produkten van hun in aandelen gedrenkte geesten. Op het einde van de vorige eeuw (de negentiende dus) waren er in Wenen immers al een stel ambachtstlui en ontwerpers die het zo zat waren om tegen de wrange en praliene-ornamentiek van de toenmalige ontwerpen aan te kijken dat zij zich verenigden in de Wiener Werkstätte. Daarin streven zij met vereende krachten en middelen voor een stijlvol interieur. Wat daarmee nu precies bedoeld wordt kan u gaan bekijken in de gebouwen van de ASLK aan de Kreupelenstraat, linksachter de munt, waar een tentoonstelling rond de Wiener Werkstätte werd opgebouwd. En zoals gezegd: Design verzinkt er bij in het niets. Nog tot 13 December te bekijken!

Jass

Tot 14 November raast de sigaretten-jazz-ekspres nog door het land. Wie zijn eerste stappen op het Jazz-terrein zet kan het best houden bij de opgewarmde kost die de aartslelijke Isabelle Antena komt presenteren in Theater 140 op 6 november. Goed voor 1 of twee nummertjes. Dezelfde avond kan u op die plek echter ook de onvelprezen Vaya con

Dios gaan bekijken. Joost mag weten wat dit project van o.a. Danny Klein (ex-Arbeid Adelt) en nog van alles met Jazz te maken heeft behalve die paar Billie Holiday-nummers die de juffrouw wel eens pleegt. Maar ik zeg u: DIK DE MOEITE.

Op 13 November, een vrijdag (!), staat die goeie ouwe bull Toots Thielemans in het PSK om er zijn deuntjes naar de mensen te fluiten, tokkelen, blazen, etc. Hij doet dat in het goed gezelschap van Courtney Pine (wie?), Phillipe Catherine en nog een paar andere wandelende orkesten. De inkomstprijzen zijn als naar goede gewoonte astronomisch maar dat mag voor de fans geen belet zijn. Vooruit fans!

Geld

Over Geld gesproken: Vanaf 1 November kan men in de Muntschouwburg, u weet toch waar dat is, naar een vrij zeldzaam geval van Leos Janacek gaan kijken. De opera Jenufa is inderdaad niet zo fantasties populair, het spreekt voor Mortier dat hij zoiets programmeert. U betaalt voor de stoeltjes prijzen die variëren van 150 (breng uw verrekijker mee) tot 1600 frank (u zit naast André Leysen op de première). Tenminste een schouwburg die

zijn naam eer aandoet. Nu al noteren voor volgende maand: Otello van Verdi. Een leuk kerstkado, maar mét een prijs.

Geld en Glitter

De nieuwe Jan Decorte is er! In Onderussendoor is hij gedoopt. "Mathius Rust en Kamerad Gorbatsjov doen de glasnost. Seks en Glamour zijn troef", geilt de persmededeling. Het stuk heet een slapstick te zijn voor mensen van 6 tot 66 jaar. Dat is dan weer pech voor mijn neefje van 5 en mijn opa van 67. Zij mogen niet binnen in de Beursschouwburg, in de straat over de Beurs, van 11 tot 21 november om twintig uur dertig. Misschien lukt het hen wel ongezien binnen te glippen op de matineevoorstelling van 15 november om 15 uur. U mag zich in ieder geval verwachten aan Jan Decorte, als existentiële prins en Sigrid Vinks, als twaalfje (zie ook de kinderpoëzie van Daan Zonderland) en twee special Guest stars die erop los moeten improviseren. Hahahahahahahahahahaha!

IL CATTIVO

BERICHTJES

DAT IS DAN DRIEENDERTIG SAMEN!

In het kader van de 11-11-11-aktie steunen het *Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking* (UCOS) en *Studiekring Vrij Onderzoek* dit jaar de werking van de *Grupo de Apoyo Mutual* (GAM).

Deze groep voor "wederzijdse bijstand" is in Guatemala de onpartijdige spreekbuis van alle burgers die rechtstreeks of via een familielid slachtoffer zijn van schendingen van de mensenrechten. De beweging bundelt 1300 families van vermisten en eist opheldering over het lot van de méér dan 50000 burgers die gedurende de laatste jaren in Guatemala verdwenen. De GAM is een heel specifieke mensenrechtenorganisatie, onder de bezielende leiding van vrouwen van vermiste mannen en moeders van ontvoerde kinderen, aangesloten bij de Latijns Amerikaanse 'Dwaze Moeders Bewegingen' en actief lid van het Midden Amerikaanse 'Network for Peace' met zetel in Panama. Eind 1986 kreeg de GAM in Washington de Carter-Menhil prijs voor de mensenrechten.

Dit project wil de GAM middelen ter beschikking stellen om haar eisen in de

internationale publieke opinie beter bekend te maken, actie te voeren in Guatemala zelf en een volwaardig archief uit te bouwen met gegevens van vermiste personen.

Gezien de aard van de organisatie steunt het project louter op vrijwilligers. Er dient een bedrag van 300.000Bfr bijeengezocht te worden om de werking van GAM te ondersteunen.

In het kader van de 11-11-11-aktie worden aan de VUB volgende activiteiten georganiseerd:

* dinsdag 3 november, 20u in de vergaderzaal van de Sociale Sektor (gebouw Y): diamontage en voordracht door Guido d De Schrijver van het Guatemala comité over "De Dwaze Moeder Beweging in Guatemala"; voorstelling van de activiteiten van GAM.

* donderdag 5 en 12 november, rond het middaguur in het restaurant: 11-11-11 verkoopstand. Prentkaarten en zelfklevers zijn ook verkrijgbaar bij UCOV (gebouw Y) en Vrij Onderzoek (Gebouw Y).

FLIKKERLICHT BERICHT...

Wie de laatste tijd geïnteresseerd was in de manifestaties van de homoproblematiek in de cultuur werd in Brussel wel bijzonder verwend: in de bioscopen liep al méér dan een jaar Babenco's verfilming van "Kiss of the Spider Woman" (Manuel Puig); begin oktober werd een toneeladaptatie opgevoerd; ook het meestersluke "Giovanni's Room" van James Baldwin was onlangs in het theater te zien; de op één na laatste productie van Stephen Frears, "My Beautiful Laundrette", werd opnieuw vertoond; de meest recente "must" is ongetwijfeld Frears laatste productie, "Prick Up Your Ears", de verfilming van de biografie van Joe Orton. Orton was, naast David Rudkin en Edward Bond, één van de belangrijkste "new theatre dramatists" van de jaren zestig. "Loot" en "Entertaining Mr. Sloane" markeren in de film de hoogtepunten uit Ortons carrière. De film is echter méér dan een dun verhaaltje over een homo-schrijver die door zijn vriend wordt vermoord:

doorheen een scherpe studie van de jaloezie zetten Gary Oldman, Alfred Molina en Vanessa Redgrave het tragi-komische tracé

van het verhaal uit, terwijl op de achtergrond de kaleidoskoop van het Londen uit de zestiger jaren (vergelijkbaar met het "eighties"-beeld van Londen in "My Beautiful Laundrette") instalte krijgt. Het weze dus gezegd: wie één van de beste films van de afgelopen maanden niet wil missen, haast zich best vandaag nog naar Brussel-centrum. Het zaaltje is klein, de zetels zijn niet echt comfortabel, maar de film maakt zowat alles goed. Wij hebben hem al (tweekeer) gezien; het wachten is nu op de verfilming van Forsters "Maurice" (Forster zit al duidelijk een paar jaar in de lift, althans op filmgebied!)

Overigens, Het Flikkerlicht is nog steeds op zoek naar nieuwe medewerkers; heb je dus tijd teveel (bijvoorbeeld om stukjes als dit te schrijven) en ben je bovendien geïnteresseerd in onze werking, laat dan wat van je horen.

Ons adres is nog steeds:

Het Flikkerlicht
Postbus 35
1040 Etterbeek 4
tel.: 02/641.23.43

Opgelet!

De werkgroep "Feministische Studenten" organiseert een vergadering op maandag 2 november '87. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden van 12.30 uur tot 14.00 uur in het lokaal van Vrij Onderzoek.

Agenda

Belangrijk!

voor de films geldt: *=bof...

**=nogal

***=O.K.

****=Knap

*****= het beste wat u de komende vijf jaar kan overkomen

Alle activiteiten vinden plaats rond twintig uur in de Q's tenzij anders aangekondigd

vrijdag 2 november

- WK-Kantus in de BSG-zaal 20 u.
- 'Back to the Future'*** met Maaikel Foks en zo: org. Pers, weetuwel
- In de Galerij boven het kuuurkaffee: Documentaires vanaf twintig uur dertig voor vijftig ballen. Nog tot en met 10 november!

dinsdag 3 november

- Diamontage en voordracht over de Dwaze Moeder Beweging in Guatemala door Guido De Schrijver (vergaderzaal Sociale Sektor, gebouw Y), 20 u.
- De PK-zaal met daarin De Solvay Doop daarna Solvay TD met daarrond De BSG-zaal 20 u. en 22 u.
- een Hilo-film, 3 hommes et un couffin***
- Op uitnodiging van ALS e.a. doet Vuile Mong met zijn vicze gasten Schemerstad: theater met het vingertje en een boodschap!

woensdag 4 november

- BSG krijgt een Campina-TD op bezoek, misschien ook u? 22 u.
- 19u.30 blub, VRG blub, Foyer blub, viswedstrijd blub blub!
- RPGC speelt The Thing*** maar nu op het scherm, film dus!
- last but not least: Fellini's Satiricon**** georganiseerd door Westland
- Martin Coenen en William Van Laeken trotten de Globe af op de hen eigen wijze boven het KK. Binnen voor 150 a 200 fr...

donderdag 5 november

- Een thuismatch: Doop PK vanaf 20 uur. Daarna TD van PK in het BSG-huisje vanaf 22 uur.
- gelijktijdig 2 films: Astrix en Cleopatra** bij Keps en Cabaret***** met Lisa Minelli en Joel Grey in een paar schitterende dansnummers bij Flikkerlicht. Q

vrijdag 6 november

- Open seminar 'Towards a New Approach to Development', 15 u., chief guest: Mr. Badruddin Umar, President of the Bangladesh Writers Association. Auditorium 4F103.

- in de Tempelier in Mechelen doopt VSKM 20 u.
- De Ulbeese Cercle Polytechnique geeft TD in BSG 22 u.

maandag 9 november

- Film: Stop Making Sense*** mét De Pratende Hoofden, organisatie Kinneke Baba.

dinsdag 10 november

- VRG doop en TD in BSG-zaal
- Film: The Morning After* Jane Fonda vindt 's morgens eens een man in haar bed! organisatie KAT
- Concert in het KK; vanaf 22uur het experimenteel kamerorkest en Little ... dingetje, het is gratis!

woensdag 11 november

- BSK gaat naar waterparadijs Aqualibi, afspraak om 10u in den Brosser.

donderdag 12 november

- Antverpia-BSK TD vanaf 22 uur in de BSG-zaal. Gegarandeerd tweetalig!
- Doop Gk in Ternat (ongeveer vierduizend kilometer ten westen van Las Vegas)

vrijdag 13 november

- Soviet party in Kuuurkaffee. 20 u.
- org. JK,JC,UP. Een swingend glas nost voor 80 fr. inkom.

ZOEKERTJES

VERLOREN : 1 kartonnen doos met cursussen (1ste Kan. Comm.). Terug te bezorgen op de campus, kot 111.

TE KOOP : cursussen 1ste Kan. Geologie. Prijs overeen te komen. Te bevragen bij: DE LAET
Krijgskundestraat 32
1160 Auderghem (Aldi).

KULTUURKRANT

LITERATUUR

GLOBETROTTERS

De reeks reisverhalen- en reportages van de Dienst Cultuur rukt verder op.

WILLIAM VAN LAEKEN & MARTIN COENEN

Panoramajournalist William Van Laeken is een ei kwijt. "Een vermoeden hoe alles eruit ziet" bevat intrigerende oefeningen in verhevigd waarnemen. Notities, persoonlijke bedenkingen bij het werk voor een vluchtig medium. Martin Coenen engageert hem tot denk-oefeningen.

William Van Laeken

Woensdag 4 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 150/200fr.

CEES NOOTEBOOM

& PAUL DE WISPELAERE

Als zoveelste koninginnestuk in de reeks "Globetrotters": Cees Nooteboom. Deze werkte tijdens de jaren zestig als reizend columnist voor de Volkskrant en werd voor een reportage over mei '68 bekroond met de prijs van de dagbladjournalistiek. Dat jaar ging hij aan de slag bij Avenue als poëzie- en reisredacteur. Nooteboom is in de eerste plaats een dichter maar bouwde zich vooral als romanschrijver een reputatie op (denk aan "Rituelen" en "In Nederland") en is de ongekroonde koning van het reisverhaal. Nooteboom wordt aan de tand gevoeld door Prof. Dr. Paul de Wispelaere (UITA).

Cees Nooteboom

Donderdag 12 november '87 - 20u30
Aula VUB Aud.Qc - Inkom: 150/200fr.

FILM

DE DOCUMENTAIRE

Het leven in beweging op het scherm zichtbaar maken is één van de belangrijkste taken van de film sinds zijn ontstaan. Die taak werd overgenomen door de televisie: nieuws, reportages, magazines... maar de documentaire blijft een levend verschijnsel. Een kijk op enkele belangrijke werkstukken.

JEAN VIGO - ERROL MORRIS

-A propos de Nice - Jean Vigo
-Vernon, Florida - Errol Morris

De eerste van de drie films van Jean Vigo (1905-1934) over de stad Nice, gekenmerkt door zijn subversief sociaal geweten.

Het stadje Vernon telt niet meer dan 500 inwoners, maar een groot aantal excentriekelingen. Morris interviewde enkele van hen over hun hobbies en fantasieën...

Maandag 2 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 50fr.

ORLOGSDOCUMENTAIRES

-Why we fight: War comes to America
Frank Capra

-Why we fight: The American people
Anatole Litvak

-In the year of the pig - Emile de Antonio

"Why we fight" is een documentaire reeks over WO II gerealiseerd door de Amerikaanse filmdienst die toen enkele beroemde regisseurs in dienst had. "In the year of the pig" is één van de meest betekenisvolle documentaires over de Amerikaanse misdaden in Vietnam...

Dinsdag 3 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 50fr.

FREE CINEMA Kortfilmprogramma

-O dreamland - Lindsay Anderson

-Thursday's children - L. Anderson & Guy Brenton

-Momma don't allow - Karel Reisz & Tony Richardson

-Nice time - Claude Goretta & Alain Tanner

Donderdag 5 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 50fr.

DIRECT CINEMA

-Primary - Richard Leacock & D.A. Pennebaker

-The Chair - Richard Leacock

Richard Leacock, één van de meesters van de documentaire in de jaren '60, volgde met "Primary" de campagne van de presidentiële verkiezing van John F. Kennedy. "The Chair" behandelt de gewetensconflicten van advocaat Louis Nizer n.a.v. een terdoodveroordeling.

Vrijdag 6 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 50fr.

MICHEL KHEIFI

-La mémoire fertile - Michel Khleifi

Khleifi is één van de belangrijkste Belgische cineasten. Zijn eerste film is een documentaire over het leven van twee Palestijnse vrouwen. Aan de hand van alledaagse gebeurtenissen schetst hij één van de mooiste vrouwenportretten.

Maandag 9 november '87 - 20u30
Galery' VUB - Inkom: 50fr.

FILM

FILMREEKS "MODERN TIMES"

Elke tijd was een moderne tijd voor de mens die erin leefde. Elke keer moest de mens zich er weer aan aanpassen. De filmgeschiedenis toont de wanhopige of geslaagde pogingen die de mens deed om zich aan zijn "modern times" aan te passen. De filmreeks is er een getuigenis van.

"LES NUITS DE LA PLEINE LUNE" van ERIC ROHMER

(met Pascale Ogier, Tchéky Karyo, Fabrice Lucini, Virginie Thévenet o.a.).

Louise (Pascale Ogier) breekt altijd als eerste. Ze verdraagt "niet dat men haar 'te veel lief heeft', zoals ze zelf zegt. Maar ze kan ook niet alleen leven. Dus woont ze met Rémi, gaat uit met Octave en verleidt Bastien. Maar hoe lang?

Eric Rohmer baseerde zijn komedie op het spreekwoord: 'Wie 2 vrouwen heeft, verliest zijn ziel. Wie 2 huizen heeft, verliest zijn bestaansrede.'

Inleiding door Karin Beyens.

Dinsdag 10 november '87
12u - Galery' VUB - Inkom: 50fr.
20u - Aula VUB Aud.Qc - 80fr.

TENTOONSTELLINGEN

"OP DE SOFA BIJ DE KONINGIN" HEKTOR PIJPSMA & DEEBEE

Hektor Pijpsma (1956) studeerde filosofie aan de V.U.B. Hij werkte als opvoeder van marginale leerlingen in Genk en Brussel. Hij is eveneens zanger/saxofonist bij de avant-gardistische rockgroep De Mins.

Deebée (1955) studeerde grafiek en schilderkunst o.a. aan de kunstacademie van Bosvoorde en aan het RHOK te Etterbeek. Hij is gitarist/harmonica-speler en werkte ondermeer bij Kloot Per W, Nightcrowd en Joe Cairo.

"In hun plastisch werk is alles bruikbaar en kan ook weer weggegooid worden als het maar met gevoel en "panache" gebeurt. Zij voelen zich thuis in alle stromingen en herkennen zich in geen enkele. Een gevecht in vele waters in de golven naast de kille stalen boot."

GAL

Hektor Pijpsma

Deebée

Vernissage op di. 10 november - 20u in Galery' VUB.

De tentoonstelling loopt t.e.m. do. 26 november '87 - elke werkdag van 10 tot 17u in Galery' VUB en van 12 tot 24u in het VUB Kulturkaffee.

CONCERTEN

EXPERIMENTEEL KAMERORKEST

Een vreemde smeltkroes van rock, pop en klassieke invloeden. Kamerorkest waar de burens hun vrouwen voor in de steek laten.

Genommerde muzikanten!

Dinsdag 10 november '87 - 22u
Kulturkaffee VUB - Toegang gratis.

LITTLE JIMMY : DE MAN MET DE TWEE GEZICHTEN TWEE GEZICHTEN

Een eenzame neuroticus die op zijn gitaar ranst. Een Chinees die bluestoonladders oefent met een shadowgetinte drive. Vibrato's trillen, tremolo's gillen, alles en nog veel meer door Little Jimmy, een grote meneer.

Little Jimmy

Dinsdag 10 november '87 - 23u
Kulturkaffee VUB - Toegang gratis.